



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 459/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Milanom Vallom, advokátom, Vajnorská 43, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 33/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 33/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 26. júna 2019 v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 10 C 33/2019 domáhala voči žalovanej zaplata 370 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody a 500 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy po tom, čo okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 78/2014-82 z 15. mája 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 8/2018-132 z 31. januára 2019 zamietol žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala zaplata 320 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody a 200 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy s odôvodnením, že sťažovateľka neodstraňovala

vzniknutú škodu ani nepredložila dôkazy o tom, že by škoda na jej majetku vznikla vyplatením finančných prostriedkov z titulu odstránenia škody. V konaní tiež nebolo preukázané, že škodu sťažovateľke spôsobila žalovaná a sťažovateľke podľa prvoinštančného súdu ani nebolo možné priznať nárok na náhradu škody, keďže ju neodstraňovala, a žaloba tak mala byť podaná predčasne. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme súd žalobu zamietol z dôvodu, že sťažovateľka nepredložila žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by preukazovali vznik nemajetkovej ujmy, t. j. existenciu protiprávneho zásahu, ktorým by boli porušené jej práva a v príčinnej súvislosti s ktorým by jej vznikol žalovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

3. Sťažovateľka uvádza, že 22. augusta 2019 ju okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý uhradila 26. septembra 2019, a výzvou doručenu 30. decembra 2019 ju vyzval na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej, uvedenie ďalších skutočností a označenie dôkazov. Dňa 14. januára 2020 doručila okresnému súdu svoje vyjadrenie. Následne 30. marca 2020 prevzala vyjadrenie žalovanej k jej vyjadreniu.

4. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že prvé pojednávanie vo veci sa malo konať 17. marca 2021, teda po vyše roku a 9 mesiacoch odo dňa začatia konania a po takmer roku, odkedy bola ukončená „*tzv. písomná fáza sporového konania podľa § 167 CSP*“, pričom pojednávanie bolo následne odročené na 21. marec 2022. Na pojednávaní 21. marca 2022 žalovaná navrhla, že sťažovateľke zaplatí vymáhanú škodu. Následne sťažovateľka vzala späť žalobu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy. Okresný súd uznesením č. k. 10 C 33/2019-105 z 21. marca 2022 v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy konanie zastavil, v časti o náhradu škody schválil súdny zmier sťažovateľky so žalovanou, upravil Slovenskú poštu, a. s., aby sťažovateľke vrátila krátený súdny poplatok vo výške 46,80 eur, a rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanej voči sťažovateľke v súvislosti so zastavením konania. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1. júna 2022. Sťažovateľka uvádza, že krátený súdny poplatok jej nebol dosiaľ vyplatený.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka argumentuje, že okresný súd konal vo veci neefektívne a plynule nevykonával také procesné úkony, ktoré by účinne smerovali k ukončeniu konania rozhodnutím vo veci samej.

6. Sťažovateľka zastáva názor, že už len dĺžka súdneho konania, v ktorom trvalo takmer tri roky, kým sa uskutočnilo prvé pojednávanie vo veci, je objektívnym kritériom, na základe ktorého možno skonštatovať porušenie práv sťažovateľky a možno jej priznať primerané finančné zadosťučinenie. Navyše, súdne konanie bolo v konečnom dôsledku skončené uzavretím súdneho zmiaru, teda aktivitou sporových strán, a nie aktívnou činnosťou a autoritatívnym rozhodnutím súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 33/2019.

8. Ústavný súd opakovane poukazuje na to, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

10. Preto, ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom označeného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

11. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti zistil, že okresný súd meritórne rozhodol uznesením č. k. 10 C 33/201-105 z 21. marca 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 1. júna 2022. V čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (22. júla 2022) je právna vec sťažovateľky právoplatne skončená.

12. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol optimálny, avšak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté,

preto v tomto čase už nemohol všeobecný súd porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu